

HEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Elfizetés helyben,		vidéken:	
1 óra	1.50 K	1 óra	2 K
1 évre	18 K	1 évre	24 K

Szo. keszletesség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.
Felelős szerkesztő: Hajós József.

A szociáldemokraták ámitói.

Aki a „Népszava” cikkeit figyelemmel kíséri és a soc. demokráta irányító vezéreit ismeri, az meggyőződhet arról, hogy a „vezérek” tulnyomó többsége politikai és gazdasági önérdékből dolgozik, a munkásság révén így képeznek hatalomra és önző céljainkért gyakran földíldozzák a munkásság érdemeit. Az elfogulatlan megfigyelő hamarosan észreveszi azt is, hogy a szociáldemokrácia titkon a nagytőkével pártol, annak érdekeit szolgálja, bár látszólag ellene küzd. Így egy példa: a „Népszava”, a tőke zsarnoksága ellen küzdő proletárak lapja, egyik nemrég számban a Magyar Országos Központi Takarékpénztár zárszámadásáról hosszú tudósítást közölt, ugyanazon számban hosszú értesítést adott le arról, hogy a Magyar Általános Községszabvány Rt. és az Üfikány-Zsitvölgyi Magyar Községszabvány Rt. érdekfőssége lépnek s ez a lépés „közgazdaságunkra érdekpavagó fontosságu. A Népszava erről az érdeklődőiről úgy ír, mint egy bankokrata kapitánus úraság.

Hát is is, Hám, Manó? Kérdézik meglepőde. Mert mégis csak meglepő, hogy a Kapitánusz minden dörgő Manók és Jakabok ill. nyíltan barátkoznak a bankvilággal.

Mi már régóta tudjuk, hogy a kizsákmányoló tőke csak a munkásokat zsarolja ki, de a nagy osztalékok bizonyos részét a Népszava zsidó szerkesztőség és a demokráta vezérek kapja. A nagytőkén elidegéltek nemcsak az Ullmann Adólok, Krausz Simonok és Lánosi Lóok, de velük együtt a Kunói Zsigmondok, Wellner Jakabok, Büchinger Manók is, sőt az egész „Népszava”. Mert a vezér úr az elvili valójuk, hogy a pénznek nincs szaga; a munkás meg koplalhat, mert ha megelégedett, akkor nem szorul Manók vezérkarára. A fő az, hogy a kiszipolyozott munkások fizessék a pártadót és járassák a „Népszavát”, ennek fejében visszarnapontként kiküldet hatják magukat a szakszervezetben, a pártkasszában majd osztózkodik a vezérkar.

Az is tudjuk régóta, hogy a bormozgalmak által kivívott előnyök is a soc. demokráta vezérkar szembélyvesztéséi. Mikor a munkások bérét 50–100 százalékkal javították, ugyanakkor hallgatólag beleegyeztek abba, hogy az életszükségleti cikkekre ára 300–2000 százalékkal emelkedjék. Így, mivel a soc. demokráta vezérkar a merkantiliz-

mussal komázik, a munkás most kétszeres bére mellett nyomorog. De hiszen ennek örül a szociáldemokrácia vezérkara; nekik *elégedettlen* munkásokra van szükség. Ahol a proletártság jöhetre vergődik, ott a demokráta vezérek élvezették a hadseregüket. Ezek irnak és szavalnak a vörös vezérek a keresztény szocializmus ellen, mely a proletárát felemelésért nem trükköz veszít, hanem érdekeiben komolyan dolgozik.

Ez az egyik fő oka annak is, hogy a soc. demokráta vezérel gyűlöletet szítanak a papság ellen, mely bátran rámutat a vörös vezérkar kérésztől és önző lakikójára. Tudja jól a vezérkar, hogy a papság a nép ellen; etől a jobbaratol akarja legyezeneni a népet, hogy nélejtene senki, aki a munkásságot a vörös szocialista jelszavak ürességére, a vezérkar önzésére ámitó füzelmekre figyelmezteti.

A vörös vezérkar hat a papság ellen azért is, mert ez figyelmezteti a népet, hogy a munkásság és proletárság meg szervezése, szocialis jöhetre való vezetése nem követheti a keresztény hit megtagadását, az erkölcsi szabadságot. Sőt aki a munkásság javát akarja, annak gondoznia kell a népetki érdekeit.

Tudjuk jól, hogy pl. a szabadkőművesség fökötlen papgyűlölete nemcsak vallásellenes gyűlöletből táplálkozik, hanem inkább a gazdasági tulnsyára időrkéssel kapcsoló ama fölemlőből, hogy a szabadkőműves tőkések fökötlen gazdasági vágást a papság népszerződő munkái ellensúlyozni fogja. A szabadkőművesség felti egyeduralmi helyzetét, melyet a köröbít és közgazdaság törén magáho: ragadott. Ez a fő oka annak, hogy a vörös vezérkar a „Népszava”-ban a szabadkőművesek pediga „Világ”-ban dörögnek a papság és a keresztény szocializmus ellen. — Jós.

— Az állatorvosi díjak fölemezése. A földmívelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy kapcsolatban a háboru okozta drágasággal, az állatorvosi magánykörtel díjelel, melyek nincsenek arányban az állatállomány máj nagy értékével, az állatorvosok által teljesített munka minőségével bizonyos mértékben emel tessenek. Megengedte a miniszter hogy a m. kir. állatorvosok magángyakorlatukban április 1-től kezdve az 1915. évi augusztusban szabályozott díjtételek kétszeresét számítsák föl.

Változtassák meg a hivatalos órákat?

Egyes vidéki tisztviselők, akik a háboru kitörése óta vannak hivatalukban, a munkával való túlterhelés következtében teljesen kimerültek s nemcsak anyagilag jutottak a legkétségbeesőbb helyzetbe, hanem negyreszök ماشolinap teljesen munkaképtelenné is váltak. Nem is csoda ez olyan embereknél, akik közel négy éve végeznek emberfeletti munkát, a nélkül hogy még csak gondolhatnának is a szabadságra. Ez főleg a vidéki tisztviselőkre vonatkozik. A vidéken ugyanis a bevonult tisztviselők helyett egyáltalán nem alkalmaznak helyettesít s ezzel szemben az itthon lévő tisztviselőnek nap nap után tisztos munkát kell végeznie. A háboru kétségzritette a vidéki tisztviselőket arra is hogy legalább a fölzelékeléi

maguk termeljék s így saját erejükkel segítsenek valamelyes magukon. Erre a célra valamó nyestföldet bányáznak, deit magint az az akadály, hogy nem képesek a földet megmunkálni. A napazamosombert a tisztviselői fizetésből kitölténi lehetetlen a tisztviselőnek pedig ninccs annyi ideje, hogy maga lásson a dolgát. A bajon egyszerűen lehetne segíteni. Nem kellene hozzá anyagi áldozat, csak egy közönséges rendelet, amelyvel elrendelnék meg a nyári időszámitás megkezdése előtt, hogy a hivatalos órák egyfolytában reggel 7-től déli 1 óráig tartassanak meg minden hivatalban. Ilyen beosztással a tisztviselő maga termelhetne egyekmást a földesföldön s így anyagilag megizmosodnék, megszerzi a szabad levegőn való foglalkozás is fölérne egy kis szabadsággal, s melyre oly nagy szükség van a szellemileg meggyötört, his merült tisztviselőiársadalomnak.

HIREK.

— Rendkívüli városi közgyűlés Fehérvár város folyó évi költségvetésének tervezetét a városi számvetések, mint azt már közzölták, elkészítette és előterjesztést tett a tanácsnak a költségvetésnek megfelelő letétgya gyalása érdekében. A költségvetészet az illetékes bizottságok a legközelebbi napokban foglalkoznak és hogy az mielőbb véleges elintézés nyerjen, a polgármester előterjesztést tesz a főspságnak, hogy a cébóli a jövő hó első felében hivon össze rendkívüli városi közgyűlést. E közgyűlés a költségvetésnyaraton kívül egyéb sürgős és fontos ügyet is tárgyalni fog.

— Letartóztatott gyanus nő. A helybeli póstafőnökség értesítette a rendőrséget, hogy egy gyanus id gen nő járt a főpostán, aki selyemhártyákat kínált megvételre. Mint kollegánó özv. Keller Oskárné mutatkozott be, aki Budapesten a 702. sz. postahivatalban teljesített szolgálatot. Elmondte, hogy férje, aki kántor volt, Szerbiában elesett. Ocsón megszerzett selyemhártyákat árusít kezálal, háboru előtti áron. A póstafőnöknek gyanus volt a viselkedése s mikor tegnap délután telefonálás végeit megjelent a főpostán, az elbre értesített rendőrség embere igazolásra szólította fel. Mivel azonban igazolni nem tudta magát, Szűts Andás detektív letartóztatta. A rendőrség megkereste a bpesti rendőrséget, ahonnan az a válasz jött, hogy a 702. sz. postahivatalban tényleg mint kitésegítő munkakerő dolgozott, de egy 1500 kor. pénzselvél elfűtésé

miatt elbocsátották és most is még vizsgálát van ellene folyamatban. Veszprémben sincs rendben a szénája, honnét közveszélyes munkakerüléssel vádolják s gyanúsítják, hogy egy alezredesnek a szállodában 2000 koronát vett ki a zsebéből. A valódi neve Lakosné szül. Pap Erzsébet. Fehérvárot a Magyar Király szállodában lakott. A rendőrség most nyomoz tovább, hogy Fehérvárról nem terhel-e valami a lelkét.

— Az orosz hadifoglyokról a következő rendelkezés bocsátották ki: Az orosz hadifoglyok közt észlelhető: szokások elharapódzására) váltást ellenszegülésekre, az összes hadifoglytatásokban, a munkakörülmények és mindenképp a hol orosz foglyok vannak — közhírre kell lenni, hogy a kik megszöknek, ellenszegülnek, vagy a munkát megtagadják, katonailag szerveződő munkásosztalokba fognak bepszítani és büntetésből csak a kicserélés legvégén mint legutolsók mehetnek vissza hazájukba. Az osztrák-és magyar katonai közigazgatás az orosz-és ukrain kormányokkal közöl, hogy még ezután kötfendő az a hadifoglyok kicserélését illető megállapodásokat pontosan meg fog tartani, de semmiképpen sem járheti el a szükséges katonai rend megfontalt és a hadifoglyok önkénykedését. A hadifoglyok intelligensebb elemét gondoskodniak róta, hogy egyes fertorgató elemek — rendellenes magaviselete — ne tegye lehetetlené a katonai közigazgatás részéről tervehéi köny. nyitések fogalaliba vételét. Ezen rendelet az összes közszegyekben az ott munkán lévő orosz hadifoglyok előtt kihirdette dő.

Feltört vasuti kocsi. A helybéli pályaudvaron ismét fel törték és kifosztottak egy vasuti kocsit, amelyben különböző áru cikkek voltak. A tettesek, a nyomozás eddigi adatai szerint katonák voltak.

A nők dohányozása ellen. A háboru óta többet dohányoznak a nők, mint bármikor. Esztetikai szempontból sok szó esett már arról, de az eddigieknél sokkal nyomósabb érvekkel vonul most harcba Lorand karlsbadi fürdőorvos. „A nők gyors vénülése” című könyvével. Az okok között a nők dohányzását is behatóbban foglalkozik és a többi közt ezeket mondja: Hosszú orvosi gyakorlatomban, sokszor felüldöngtem találtam az Oroszországból, Görögországból, Törökországból és Kis-Ázsiából érkezett fiatal nőbetegeimnek fáradt ernyedt arcvonásait. Ez a tapasztalatom még a háboru előtti időből származik.

Kérdőkördősemre mindig azt a felettel kaptam, hogy ezek a nők az erős dohányzást már fiatal korban kezdték meg. Ugyanilyeneket találtam nyugati államok erősen dohányzó nőit is 1914-ben egy 28 éves amerikai női kezeltém. Az arca sárgás színrű, a vonásai pedig fáradtak és ernyedtek voltak. Ez a nő még néhány év előtt ragyogó szépség volt. Most egy 40 éves beteg asszony benyomását kelti. Az izmok pelyhűdsége nem szorított zott csupán az arca, hanem a teste többi részein is megállapítható volt. Nem találtam egyetlenegy sem a szenvedélyes dohányzó fiatal nők között, aki felt, kerekded idomokkal rendelkezett volna. Nincs ezen mint csodálkozunk, mióta Hertoghe kutatásai kiderítették, hogy a dohányzás a legfontosabb mirigyre, a pajzsmirigyre károsan hat. Ez a mirigy a szervezet valamennyi életnyilvánulásával szoros összefüggésben áll. Befolyásolja az anyagcserét, a vérképződést, a szivműködést, az összes idegrendszerek működését, sőt a hajzat igényét és színtartóságára is elsőrendű befolyást gyakorol.

Anglia állandó hadikölcsön-jegyzése. A múlt év október haván óta Anglia a hadikölcsönjegyzések egészen új rendszerére tér át, amely nálunk még nem talált teljes megértésre. Az 5 százalékos adóköteles és a 4 százalékos adómentes nemzeti hadikölcsönre való jegyzések nemcsak összeg, hanem határidő tekintetében sincsenek korlátozó kötvé. Azon a rendszeren, amelyet elsőnek a német birodalom és Ausztria-Magyarország léptetett életbe és amely abban állott, hogy a közönséggel annyit jegyeztesse, amennyit csak bír, bizonyos tekintetben taláznak, azaz, hogy minden időbeli korlátot is elenyészletnek. Az állam állandóan korlátlan összegekben árusít a pénzpiacra hadikölcsönt. A folyó pénzüsségeket nem, miként eddig, rövid lejárati címletek (kincstári váltók) útján szerzi be, hanem nyomban hadikölcsön alakjában; sőt a kincstári váltók kamatlatá 4 háromnegyed százalékról négy százalékra szállította le, hogy a nemzeti hadikölcsönöknek nagyobb népszerűséget biztosítson. Az állandó kölcsön ügyét állandó propaganda szolgálja, amelynek főszerepei a „tank-kiallítások” és a „tank-banok”. Valóságilag sportzerű versenyben-hajszókat hajt az egyes városokat. Manchesterben 445 mil-

ió font sterlinggel fűltet Londonon Edinburgban meg 475 millió font sterlinggel Manchester, Birmingham 62 millió font sterlinggel Edinburgon, Glasgow viszont 10 millió font sterlinggel valamennyi más város. Mind e buzzalom ellenére az összes jegyzés helen kint még sem haladja meg a 29-30 millió font sterlinget és az átlagos heti eredmény kevesebb 25, a napi tehát 4 és fél millió fontnál, míg a háboru naponta több mint hét millióba kerül. Az állandó hadikölcsön mellett és annak ellenére tehát mégis csak még egy nagy egyszeri kölcsönt kell majd felvenni és kérdés, vajjon ennek lesz-e sikere, mert hiszen a szabad tőke bizonyos mérvig mégis csak kíván merítve. Úgy látszik, hogy a mi rendszerünk, amely szerint évente kétszer egy hónapra összpontosított propagandát feltűnik ki, mégis csak előnyösebb az állandó hadikölcsön új angol rendszerénél.

Háborus erkölcsök. Egyre-másra hozza a posta azokat a leveleket, melyek az elvetemültségnek, az állótságnak képét tárják fel és asszonyokról mondanak előre nevetek, akik míg a férjük katonai szolgálatot teljesít, addig otthon mujainak, cifráknak, élik a világjukat. Egy ilyen elkeresedett levelet író egy cirkálkó hadisegélyes asszonyról verset is írt, melynek egyik strófája így szól:

Míg az uram lthon volt Zsevrő cipőm sohse volt. Huzd rá le cigány, kapom a segélyt. Isten, az uram haza ne segél!

Furcsa háborus nőta, korképek 1918-ból.

A mai korkép legteketebb foltjai a férjükhöz hitlen hadiasszonyok, akik kihívják magukra a a hazatérő férj rettetenes boszuját. Ezek a könnyelmű, hitlen asszonyok okai az ujabban majdnem mindnapossá vált hitvesgyilkosságoknak.

Köszönetnyilvánítás. Mind azoknak, kik felejtethetetlen jó szívűnk, nagybátyánk és rokonunk Szerbeczy István pákozdi esperes plebános elhunytával bennünkért ért sujos csapást a részvét bármely módjával értesíthetővé tenni igyekeztek; külön a pákozdi róm. kath. hitközség és az előjáróság, akik a végtszességben küldöttsegilég jelentek meg, a megjelent társulatoknak a a nagyközönségnek ezuton mond halás köszönetet a gyászoló Szerbeczy család.

Szept. májoltit pörben-arcitátlánság ápolására biztos hatásu szer a „Korona tejkrem” (ezelű Crème de Lakteline), mely párszori használat után az arcbáronysimává és hófehérré teszi. Egy kis tégely 2 K. Nagytégely 4 K. A tégelyeket 20 fillérről visszaveszi. Kapható: Szűts Róbert gyógyszerüzében.

Víszketegséget, sömöt, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

SKABOFORM BARNA ZSIR Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes dr. Flesch félet kéijünk. Propatégely 230 K, nagy tégely 4 K, családi adag 11 K. Szekesfehér és vidé e részére jóraktár-Fajztl Anyós Emil „Ör-ágyal” gyógyszerüzára, Szekesfehérváron. Vételnél a „Skabofom” hédjegyre ügyeljünk.

Szekesfehervári közp. szesz-főző szövetkezet iródfáját Távirda-utca 6. szám alá helyezte. Telefon 287.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszor a Störk-pasztila. Egy doboz ára 150 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly királyi léri gyógyszerüzében.

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli: A tryton. A Star filmgyár e remekműve általános meglepetést keltett eddig mindenütt. A tryton egy fantasztikum meg a mesebeli tengeri szörnyet állítja elének. Egy világfürdő vendégei között az örvénylő vízből bukkik elő, akik között érthető izgalmat támaszt. Husvét héltőjén Erna Morena legszebb szolndramája a „Sybille” kerül színpadra. Kedden és szerdán, április 2 és 3. án ismét egy Star szenzációt hoz az Uránia, Hervé gyönyörű operettjét — a Liitt. A magyar szimfonikusok legjavá mutkodik ezeknél a Star filmeknél közre, ugymint Góth Annie, Baris Irén, Kormos Ilpna stb.

Az Apolló igazgatósága közli: A szentjóbi erdő titka címen szombaton és vasárnap egy pompás-kalandos történetet mutat fel az Apolló színház. A nagyhatásu Phönix filmújdonosság főszerapét Törzs Jenő, a Magyar színház-tagja játsza. A műsört több érdekes film egészíti ki. Előadások szombaton fél 7 és fél 9 órakor, vasárnap 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

Uránia-színház

Szombaton és vasárnap, március hó 30 és 31 én.

Grandiózus ünnepi műsor!

Tryton

a fantasztikus tengeralatti szörny. A magyar Star-filmgyár remek alkotása 4 felv. Fényes pótműsor. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

SZAPPANFŐZÉSHEZ

MARÓKÁLI (ÁZLNATRON) kilogrammonként kor. 8—

„PERMETEZÉSHEZ”

RÉZGÁLIC 98° Kor. 17—

MARMOLÁDE

(GYÜMÖLCS-IZ) 1 kgr. üvegben Kor. 8—

Póstacsomagokban is kapható a pénz előzetes beklűdése mellett

BELAK ISTVÁN

gyarmaltáru nagykereskedő (30 éves cég) BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 4.

APRÓHIRODETESEK

Apróhirdetéseket 10 szög 150 kor., azonfelelt minden szóért 10 fillér fizetendő.

Keressünk egy tiszteséges leányt, vagy özvegyt 30—40 év között, aki a főzéshez kisse ért, egy idősebb uri családhoz, az illető jó bánásmódban részesül, jó koszt és jó fizetés és ha jó magaviseletű, családtagnak tekintik, április 15 re. Felsőkirálysor 20.

Eladó az Öreghegyen egy öt oktályos jó termő szőlő, nagy prészhazzal, mely kint lakásra igen alkalmas. Cím a kiadóban.

Szekerények, asztalok, diványok, világos hálószebatorok jutányosan kaphatók, Selyem-utca 23. sz. asztaloslánl.

Kilifűnő karban levő szalonruha két nadrággal együtt eladó. Cím a kiadóhivatásban.

Uj szalonruha nagy alakra eladó. Cím a kiadóhivatásban.

Takarmányrépa 20 mm. kisebb tételekben eladó. Széchenyi-utca 23. sz. Ugyanott boroshordók is eladók.

Fődtek bérbeadó; tudakozni lehet Öreg-utca 53. sz.

Mindenesflut vagy tanulót felvesz Havrauek Lajos kőfaragó és szobrász ipartelepe, Simor utca 10. sz. alatt.

Egy lakatos vagy géplakatos műhely herendezés megvétetre kerestelik. Cím a kiadóhivatásban.

Kevestet használó írógép eladó. Deutsch K. Aladár fűszerüzletében, Buzapiac.

Arany-keretek alatt több kaszálórét bérbeadó. Tudakozódní Szalay Károlynál, Zámoly utca 11.

Gépházi-takarítófő felvételik a villamostelegen.

Tanoncok villamyszereléshez felvételnk a villamostelegen.

Lámpakapcsoló felvételik a villamostelegen. Nagyobb mennyiségű töltgyárót ajánlhatunk tagyainknak. Előjegyzéseket a hivatalos órák alatt elfogadunk. Szekesfehervári Hitelszövetkezet.

Ruhafesték minden színben, kipróbált jó minőségű, csomagja 50 fillér. Kereskedőknek 300 csomag K 94— frankó utánvétellel szállít Friedmann Hermann, Szatmár, Deák tér 68.

Megbízható minden es leányt, esetleg bejárót keresnek Széchenyi-utca 26. sz. a.

Különféle kertivetemény, magvak, málnatövek, nemes krizenlin-, számoça-, (eper) és ibolyapalánták kapható Széchenyi-u. 26. sz. a.

Apolló-színház.

Szombaton és vasárnap, március hó 30 és 31 én: Phönix filmgyár mesterműve!

A szentjóbi erdő titka.

Különös történet 4 felv. Főszereplő: TÖRZS JENŐ. Kiegészítő műsor. Előadások fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.